

MERMERİN YAPISI ÜZERİNE

Enerji Bakanlığı'nın 3213 Sayılı Maden Kanunu Değişiklik Tasarısı hakkında Anadolu Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Maden Mühendisliği Bölümü'nün eleştirisini yayınlıyoruz

Tasarıda değişiklik getiren 1. maddede yer alan madenlerin sıralanışında, grupları arasında ve parantez içindeki tanımlamalarında mineralojik esaslara uyulmamıştır,

Örneğin: Titan (İlmenit, Rutil) yazılmıştır. Birinci paragrafta zaten bu yönde açıklama yapılmıştır, parantez içindeki mineral adlarına gerek yoktur. En basit örnek bu kabul edilebilir.

Bilimsel Mineraloji ve Maden Yatakları olan bilim adamlarından oluşacak komisyonda ortak kararlar en uygun tanımlamalar getirilmelidir.

Mermer (Blok verebilen, kesilme ve parlatılabilir özelliğine sahip olan mermer, oniks mermer» traverten, diabas, gnays ve Mithaşlar), tanımı birkaç açıdan yanlıştır.

Blok tanımı açık değildir. Kayalar için cinsine göre mermer tanımı kullanılan blok boyutları değişmektedir.

İnşaat sektöründe büyük miktarlarda kullanılan kaplama taşlarının hepsinin parlatılabilmesi beklenemez. Tanıma eklenmiş olan kayalar günümüzde yüzeyleri taraklanarak, alevlenerek kullanılmaktadır. Benzer şekilde kesilebilmesi de beklenemez esasta kesilemeyen taş yoktur. Esas olan ekonomiklidir. Bunun yanı sıra kayalar kırılarak da inşaat sektöründe kullanılabilir.

2. Maddede tanımlanmış olmasına rağmen, sert taşlar uygulamadaki tanımlarına uymamaktadır. Tanım inşaat sektöründe kullanılan taşları içermemektedir. Gibi bağlacıyla, yer kabuğunda oluşma yerlerine göre derinlik ve damar taşları olarak tanımlanan, magmatik kayalarda yüzey kayaları unutulmuştur. Bunun yanı sıra halen yurdumuzda 3213 sayılı Maden Kanunu'na uygun tanımlamaya göre mermer olarak işletilen, aynı amaçlarda kullanılan, magmatik kayalar dışında yer alan sert taşlar mevcuttur.

Kanımızca "Mermer" tanımı yerinde "İnşaat Taşları" tanımı getirilmelidir, İnşaat taşları tanımı da kullanım yerlerini açıklayarak belirginleştirilebilir. İnce veya kalın plakalar, şekilli bloklar halinde İnşaatlarda iç ve dış mekanlarda kaplama, taşıma ve süsleme, amaçları için kullanılan kayalar gibi tanımlamalar getirilebilir.

Tasarıda tanımlanan sifatlara sahip olan, 3213 Sayılı Maden Kanununa göre maden kapsamında yer alan kireçtaşları (kalkerler)nin yerinin ne olacağı belli değildir,

3213 sayılı Maden Kanunu ile hazırlanan tasarıda Granat, Zeberoet, Kuvars Kristalleri, Agat, Opal, Yeşim,, Krizoprai gibi yarı kıymetli mineraller, Elmas, Zümrüt, Yakut gibi kıymetli minerallerle birlikte yer almaktadır.

Yarı kıymetli mineral ve taşların 3213 sayılı Maden Kanunu ve tasarı esasları ile rasyonel şekilde işletilmesi olanak dışıdır.

Halen yurdumuzun birçok yerinde bu madenler için ruhsat alınmışsa da kanun kuralları içinde işletilene yoktur denilebilir. Yapılan iş ruhsatlı veya ruhsatsız sahalardan köylüler tarafından toplanan malzemenin gizli yollarla yurt içinde kullanılması ve yurt dışına çıkarılmasıdır, Qörünür kaçakçılıktan korkan kişilerden bazıları benzer bir mineral için ruhsat alınmakta ve bu ruhsat üzerinden her türlü mineral için sevk irsaliyesi, imrariyet gibi evrak işlemleri yapılmaktadır. Diğer bazıları ise bu tür evrak temin eden kişilerden yararlanmaktadır.

Bu durumun önlenmesi için çeşitli öneriler sunulabilir ve işlemler için hazırlayıcı projeler geliştirilebilir.

Merasına komşusunu sokamayan köylüleri bilgilendirip, önlem uygulamaları içine sokmanın yararına inanmaktayız.

Diğer değişiklikler, genelde, 3212 sayılı kanuna göre oldukça iyidir ve uygulanabilir.